

Pestprotocol schooljaar 2020-2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Preventie	4
1.2 Kanjertraining.....	4
1.3 Kanjerwerkgroep.....	4
1.4 Kanjermap	4
2. Leerlingvolgsysteem.....	4
3. Hoe gaan we om met pesten en agressief gedrag	4
4. Het verschil tussen pesten en plagen.....	5
4.1 Plagen.....	5
4.2 Pesten.....	5
4.2.2. De kenmerken van pesten zijn:	5
5. De basisafspraken	5
6. Protocol.....	6
6.1 Voorwaarden om bij stil te staan	6
6.2 Hoe te handelen bij pesten	6
6.3 Afspraken met de groep	7
6.3.3 De basisafspraken.....	7
6.3.4 Afspraken met ouders.....	7
6.4 Digitaal pesten	7
Bijlage 1. Protocol: VOOR ALLE KINDEREN.....	8
Tips voor de kinderen:	8
Nog meer tips:.....	8
Bijlage 2. Protocol: VOOR HET GEPESTE KIND	9
Bijlage 3. Anti-pestprotocol: VOOR DE PESTER.....	10
Bijlage 4. Taakomschrijving anti-pest coördinator	11

Inleiding

Dit anti-pestbeleid of 'pestprotocol' beschrijft hoe wij preventief en curatief handelen ten opzichte van pesten. Op Sterrenbeek wordt gewerkt met de 'Kanjertraining'. Dit beleid sluit aan op de 'Kanjertraining' en de Kanjerboeken. Alle leerkrachten hebben een licentie, of zijn bezig deze te halen, om deze training in de klas te mogen geven.

Wij beseffen dat het pedagogische klimaat van de school van grote invloed is op de ontwikkeling van het kind. Wij stellen ons als school daarom tot doel om zorg te dragen voor een veilig klimaat voor ieder kind op onze school. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen.

De IB-er is vast aanspreekpunt bij pestproblematiek. Een taakomschrijving van de anti-pest coördinator is opgenomen als bijlage.

Uitgangspunten bij ons pestprotocol :

- Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd.
- We hebben respect voor onszelf en de ander.
- Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel de gepeste leerling, de pester, de groep leerlingen daar om heen, de leerkrachten en de ouders
- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken (Kanjerposter).
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit 'pestprotocol'.
- De school heeft de verplichting zich in te spannen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd.
- Leerkrachten en andere betrokkenen moeten tijdig alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en andere betrokkenen duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.

1. Preventie

In dit hoofdstuk staat beschreven welke acties er in ons basisaanbod worden gedaan om pesten te voorkomen.

1.2 Kanjertraining

In elke groep is op het lesrooster terug te vinden op welk tijdstip in de week er aandacht aan de Kanjertraining wordt gegeven. Als er aanleiding toe is, wordt er nogmaals expliciet aandacht aan pestgedrag in een klassikaal gesprek besteed. We geven de leerlingen mogelijkheden om (anoniem, bijvoorbeeld via een 'brievenbus') pestgedrag te melden. We staan ook open voor meldingen van ouders.

1.3 Kanjerwerkgroep

Er is een kanjerwerkgroep (Ib-er en anti-pest coördinator), deze werkgroep heeft als taak de naleving van de kanjertraining onder de aandacht te brengen, ontwikkelingen op het gebied van de kanjertraining bij te houden en de kanjerafspraken en - spellen onder de aandacht te brengen bij leerkrachten en ouders.

1.4 Kanjermap

In de kanjermap staat beschreven op welke manier de kanjertraining op school wordt ingezet en up-to-date gehouden.

2. Leerlingvolgsysteem

Vanuit de kanjertraining is er een leerlingvolgsysteem; KANVAS. Hierin worden twee keer per jaar (zie zorgkalender) de leerlingen- (groep 5 en hoger) en de docentenvragenlijst afgenomen. Deze vragenlijsten worden gebruikt als screeningsinstrument voor de sociale competenties en het welbevinden van de leerlingen. Wanneer er een zorgsignaal uit de vragenlijst naar voren komt, biedt het systeem de mogelijkheid om door te klikken op symptomen en adviezen bij de aanpak van signalen en problemen.

De vragenlijsten, alleen de zorgsignalen, worden besproken tijdens de groepsbespreking met de ib-er. Er wordt tevens een notitie gemaakt op het groepsbesprekingsformulier.

3. Hoe gaan we om met pesten en agressief gedrag

Wanneer preventieve maatregelen geen soelaas bieden en er sprake is van pestgedrag, is er voor alle betrokkenen (het gepeste kind - de pester - ouders - leerkrachten) een zeer vervelende situatie ontstaan.

Als school willen we dit probleem aanpakken. We hebben afspraken gemaakt die binnen de hele school gelden. Ook voor de ouders hebben we adviezen hoe zij kunnen handelen in dergelijke situaties.

4. Het verschil tussen pesten en plagen

Het is erg belangrijk om het verschil tussen pesten en plagen met elkaar helder te hebben. We geven hier een omschrijving van beide termen.

4.1 Plagen

Plagen gebeurt tussen twee of meer kinderen. Het is niet altijd leuk, maar het is meestal niet gemeen bedoeld. Bedoeld als grapje kan het natuurlijk wel verkeerd overkomen, maar later kun je heel goed zeggen dat het je spijt. Vaak is het zo dat de geplaagde erom lacht, zijn schouders ophaalt of een gevatte opmerking terug maakt. Het gebeurt openlijk. Bij plagen is er sprake van gelijkheid tussen plager en geplaagde.

4.2 Pesten

Pesten is duidelijk iets anders. Er zitten vaak kwade bedoelingen achter en het duurt meestal (met of zonder tussenpozen) langer. Er is sprake van ongelijkheid tussen plager en het kind dat geplaagd wordt. In de meeste gevallen is steeds hetzelfde kind (of kinderen) het slachtoffer en zijn het ook steeds dezelfde pesters. Pesten vindt vaak plaats buiten het zicht van ouders of leerkrachten. We spreken dus van pesten als er een duidelijk aanwijsbaar, min of meer weerloos slachtoffer is aan te wijzen dat te lijden heeft onder fysiek of psychisch geweld van klasgenoten of anderen.

Als er gepest wordt, is er altijd een groep die zich afzijdig houdt: de stille middengroep. Ze doen niet mee omdat ze het gemeen vinden. Maar ze doen er ook niets aan om het pesten te laten ophouden. Ze nemen het niet op voor het slachtoffer uit angst zelf ook gepest te worden, dus houden ze hun mond. Door structureel aandacht aan het onderwerp te besteden, kunnen kinderen die bij deze middengroep horen zich bewust worden van hun rol als het om pesten gaat.

Pesten wordt niet getolereerd. Wie zich gepest voelt, meldt dit bij de groepsleerkracht.

4.2.2. De kenmerken van pesten zijn:

- Zowel directe vormen (fysiek waarneembaar) als indirecte vormen (uitsluiting, roddelen) van pesten.
- Regelmatig optredend gedrag: pesten beperkt zich niet tot incidenten.
- De pester is altijd sterker dan de gepeste leerling. Wanneer twee ongeveer even sterke leerlingen elkaar plagen of met elkaar vechten, is er geen sprake van pesten.

5. De basisafpraak

Pesten wordt niet getolereerd. Wanneer kinderen zich buitengesloten of gepest voelen treedt het pestprotocol in werking. Het pestprotocol staat op onze website.

6. Protocol

6.1 Voorwaarden om bij stil te staan

Wij (het schoolteam) zien pesten als een probleem voor alle partijen: *leerkrachten - ouders - leerlingen (zowel pesters, gepeste als zwijgende leerlingen)*

Wij letten nadrukkelijk op pestgedrag onder onze leerlingen en bemoeien ons er daadwerkelijk mee. Wij maken samen met de kinderen afspraken over hoe we met elkaar willen omgaan en bespreken de situatie met ze. Leidraad hierin is het specifieke pestprotocol voor de kinderen vanuit de kanjertraining (zie bijlage).

Onder pesten en agressief gedrag verstaan wij ook:

ruzies, gedrag dat andere kinderen verdriet doet of pijn bezorgt of een onveilig gevoel geeft.

Wij vinden dat elk kind dat bij ons naar school gaat, zich veilig moet voelen en met plezier naar school moet kunnen gaan.

6.2 Hoe te handelen bij pesten

De leerkracht maakt de gepeste duidelijk dat er alles aan wordt gedaan om het pesten op te laten houden.

De ouders worden in een gesprek ingelicht en betrokken bij de aanpak van het probleem.

Bij pestgedrag stimuleren we de kinderen om samen tot een oplossing te komen.

Wanneer dit geen oplossing oplevert, moet het probleem aan de leerkracht gemeld worden.

De leerkracht brengt de "partijen" tot elkaar. De gemaakte afspraken, die in het begin van het schooljaar zijn opgesteld met de groep, zijn hierbij de leidraad.

De leerkracht laat de kinderen inzien wat ze anderen aandoen met hun gedrag.

In ernstige gevallen van pesten:

a. wordt de pester onmiddellijk op zijn gedrag aangesproken door de leerkracht en wordt geprobeerd achter de oorzaak van zijn/haar gedrag te komen.

b. wordt de pester gestraft door de leerkracht.

c. worden ouders ingelicht

- Bij pesten nemen wij maatregelen. Deze kunnen zijn:
 - = een pauze binnen blijven/ met zinvol werk.
 - = bij einde van de les kort nahouden.
- Wanneer het pestgedrag ondanks alle bovenstaande maatregelen doorgaat, dan maakt de leerkracht met de ouders van de pester een afspraak voor een gesprek waarbij:
 - a. op basis van aantekeningen verslag wordt gedaan van de pesterijen en
 - b. de ouders gevraagd wordt om medewerking om aan dit gedrag een einde te maken.Directeur en IB-er (tevens anti-pest coordinator) zijn op de hoogte en IB-er is bij het gesprek aanwezig.

Wanneer ook verdere hulpverlening niet mag baten dan gaat de directie in overleg met het schoolbestuur.

6.3 Afspraken met de groep

- Het kanjerpestprotocol wordt met de groep besproken en indien wenselijk per groep aangevuld.
- Er wordt wekelijks aandacht besteed aan de gemaakte afspraken.
- Deze afspraken worden zichtbaar voor iedereen in de lokalen opgehangen.
- Belangrijk is verder dat iedereen die getuige is van dit gedrag dit ook meldt.

6.3.3 De basisafspraken

- neem elkaar zoals je bent;
- ga met elkaar om zoals jij wilt dat anderen met jou omgaan;
- luister naar elkaar;
- spreek nooit lelijk over elkaar;
- niemand heeft het recht om een ander uit te scheiden, te schoppen, te slaan of te spugen;
- sluit niemand buiten de groep;
- je blijft van de spullen van een ander af;
- vertellen dat je gepest wordt of dat je ziet dat een ander gepest wordt, is geen klikken.

6.3.4 Afspraken met ouders

- De school staat open voor signalen over pesten, de school wil samen met hen oplossingen zoeken voor pestproblemen van hun kinderen.
- Ouders van gepeste kinderen kunnen ten allen tijde terecht bij de groepsleerkracht.
- Ouders van gepeste kinderen en van pesters worden geïnformeerd bij incidenten,
- Aan ouders van pesters wordt gevraagd om hun kind thuis aan te spreken op zijn/haar pestgedrag.

6.4 Digitaal pesten

Internet, social media, chatboxen en sms zijn communicatiemiddelen die inmiddels nauwelijks meer weg te denken zijn uit de leefwereld van kinderen.

De gevolgen van systematisch anoniem pesten via internet zijn voor het slachtoffer vaak ernstiger dan volwassenen vermoeden. Pesten via het internet is doorgaans veel harder dan pesten in het gewone leven, omdat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven. Reageren op pesterijen via internet verschilt niet wezenlijk van datgene wat je doet om pesten in het echte leven aan te pakken. De uitgangspunten van het antipestbeleid zijn ook van toepassing op digitaal pesten: ouders en leerkrachten kunnen optreden tegen de daders, praten met alle betrokkenen, en kinderen beschermen.

Bijlage 1. Protocol: VOOR ALLE KINDEREN

Zie je dat iemand gepest wordt?

Zet je witte pet op en meld het aan je leerkracht!

Klikken over pesten bestaat niet!!

1. Ik zet mijn witte pet op, want ik pest niet mee.
2. Ik meld (zelf of samen met andere kinderen) het pesten bij de juf, de meester, mijn vader/moeder of een andere volwassene.
3. Ik durf te zeggen: Houd ermee op! Ik vind het gemeen wat jij doet.
4. Ik vertel het thuis en vraag om ideeën.
5. Ik help bij het maken van een Anti-pest-plan voor onze klas.

Tips voor de kinderen:

Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.

Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.

Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.

Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je

juf/meester.

Nog meer tips:

1. zoek geen moeilijkheden op
2. laat zwarte en rode petjes kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je tegenstander bang voor bent of last van hebt
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er wat aan.
7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
8. Doe zelf niet als een zwart, rood of geel petje.
9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel ermee.
10. Denk goed na over jezelf en over je
11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens vanaf weten.
13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen

Bijlage 2. Protocol: VOOR HET GEPESTE KIND

1. Ik ga niet huilen, piekeren of verdrietig zijn. Ik ben niet zielig. Ik zet mijn witte pet op en pak het pesten aan.
2. Ik zeg: Dat vind ik niet leuk. Stop er mee. Je doet gemeen. Je maakt me verdrietig, ik wil dat je stopt.
3. Pesten is gemeen. Ik meld dat ik gepest word. Dat is geen klikken!
4. Ik vraag klasgenootjes om hun witte pet op te zetten en mij te helpen. Zodat ik niet alleen sta.
5. Ik ga mijn hart luchten bij iemand, die ik aardig vind en vertrouw en vraag om hulp. Dit doe ik bij mijn ouders, de juf of meester of iemand anders die ik goed ken.
6. Als ik mijn witte pet op heb, negeer ik de pestvogel. Hij/zij weet niet eens wat hij/zij doet. Ik draai me om en meld het.
7. Ik vraag een andere plaats in de klas als ik te dicht bij die pestvogel zit.
8. Als ik vervelende E-mails krijg dan verwijder ik ze direct en de volgende keer open ik ze niet eens. Het adres ga ik blokkeren zodat de E-mails direct verwijderd worden.
9. Word ik gepest op social media dan blokkeer ik die personen. Zodat ze niet meer met mij kunnen praten.
10. Ik schrijf een dagboekje met alle vervelende dingen die de pestvogels doen. Dan laat ik dit de juf, de meester of mijn ouders lezen.
11. Ik kan gaan praten met een ander gepest kind.
12. Ik kan boeken lezen over het pesten en geef die dan aan anderen kinderen om ook te lezen.
13. Ik kan leuke dingen doen, bijvoorbeeld naar een club. Ik ben dan nooit verplicht met de pestvogel(s) te blijven omgaan.
14. Ik denk alleen aan de leuke dingen die ik met andere kinderen doe.
15. Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pestten.net.
16. Het is niet mijn schuld. Ik ben zoals ik ben en dat is oké.
17. Ik ben een tijger, een kanjer, ik ben net zo sterk, groot en slim als die pestvogel(s)
18. IK KAN DE PESTVOGEL(S) AAN ALS IK HULP KRIJG VAN KLASGENOOTJES, JUF/MEESTER, OUDERS, VRIENDEN/VRIENDINNEN.

Bijlage 3. Anti-pestprotocol: VOOR DE PESTER

1. Ik denk na over hoe het is om gepest te worden. Hoe zou ik dat vinden?
2. Ik kan mijn zwarte pet afzetten: IK STOP MET PESTEN
3. Ik vraag hulp aan de juf, de meester en/of mijn ouders.
4. Ik ga na schooltijd direct naar huis, zodat ik niet in de verleiding kom om te pesten.
5. Ik ga leuke dingen doen met een nieuw groepje kinderen.
6. Als ik een geintje maak, kijk ik of de ander mijn grapje wel leuk vindt.
7. Ik ga nadenken over hoe ik vanaf nu een tijger kan zijn:
 - Wil ik stoer zijn? Dan ga ik op vechtsport
 - Wil ik de baas spelen? Ik vraag een hond
 - Verveel ik me? Is er niemand thuis? Ik ga naar een vriendje om te spelen of ga naar een club leuke activiteiten doen.
 - Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? STOP! Ik doe aardig en anderen doen aardig tegen mij.
8. Als ik meer informatie wil bel ik (gratis) de kindertelefoon 0800-0432 tussen 2 en 8 uur of ik kijk op www.pestweb.nl of www.pesten.net.
9. Ik kan mijn zwarte pet omruilen voor een witte pet, ook al verwachten anderen dat ik de pestvogel ben.

Bijlage 4. Taakomschrijving anti-pest coördinator

Op onze school hebben wij een anti-pestcoördinator. Dit is Ivo Grob. Hij heeft de volgende taken:

- Hij is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school. Hij houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- Hij is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Zij zal ervoor zorgen dat het anti -pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school.
- Eens in het jaar zal hij het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda zetten; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.
- De leerkracht is en blijft het eerste en vaste aanspreekpunt wanneer er sprake is van pesten. Ivo komt in beeld wanneer ingezette interventies niet het gewenste resultaat opleveren. Zowel leerlingen, als ouders/ verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Zij zal samen met de betreffende leerling(en), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens zal hij de vinger aan de pols houden tijdens het traject dat uitgezet wordt en het aanspreekpunt blijven.
- Tot slot heeft Ivo ook een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van pesten binnen onze school. Hij is medeverantwoordelijk voor het 'kanjerbeleid' waarbinnen de nadruk ligt op elkaar met respect behandelen, je veilig voelen binnen de school, jezelf durven zijn en je binnen de groep en binnen de school bij elkaar betrokken voelen.